

Seda arutati veel vana aasta sees mitmel korral ja kohas: Harju Maakonna Haridustöötajate Ametiühingu Liidu volikogu laiendatud nõupidamisel, haridustöötajate ametiühingu vabariiklikus liidus ja muidugi koolides-lasteaedades. Harju volikogu nõupidamisest võttis osa ka Eesti Haridustöötajate Ametiühingu Liidu asetäitja ANDI PAAVO.

Mida kõneldi? Seda, et palkade pingereas on haridustöötajatest tagapool veel ainult kolm kategooriat — kultuuri-, meditsiini- ja metsamajandustöötajad. Et kui keskmine palk vabariigis oli 1990. a. 300,2 rbl., siis haridustöötajad said keskmiselt vaid 230,8 rbl. Kusjuures, nagu märkis Andi Paavo, ei kajastu tolles vabariigi keskmises nn. varjatud tulud; maksud stimuleerimisfondidest, toiduhindade kallinemise kompenseerimine jne., mida saavad maksta ettevõtted, millest aga haridustöötajad ilma on jäänud. Haridustöötajate ametiühing on nõuks võtnud oma liikmeskonda kaitsta ning nõuab vabariigi valitsuselt assigneeringute suurendamist haridusele 80 miljoni rubla võrra. See võimaldaks haridustöötajate palka tõsta 1991. a. 100 rubla võrra. Lisaks tahetakse näha valitsuse hariduspoliitilist programmi.

Kas õpetajad hakkavad streikima?

Haridustöötajate ametiühing on pöördunud valitsuse, ülemnõukogu ja ülemnõukogu esimehe poole. Lisaks pöördus vabariigi volikogu kõikide ülemnõukogu saadikufraktsioonide poole. Vastust paraku polnud detsembri keskpaigaks saabunud. Seetõttu oldigi seisukohal, et n.-õ. kultuursed meetodid oma taotluste esitamisel on ammendatud ning plaaniti kasutada viimast survevahendit — streiki. Algatajaks Haridustöötajate Ametiühingu Vabariiklik Liit.

Ka Harju haridustöötajate volikogu otsustas streigiga ühineda. Valiti streigitoiimkond ning volitati ametiühingu liidu juhatust streiki juhtima. Koolides otsustati moodustada streigitoiimkonnad, kelle ülesandeks jäi streigist osavõtjate kindlakstegemine. Otsustati: kui 2/3 õpetajatest on poolt, streik toimub.

Loomulikult esitavad streikijad oma nõudmised. Palgatõusu nõudest oli juba juttu, muidu jaotati need aga kolme rühma: nõudmised ja ettepanekud ülemnõukogule ja valitsusele, teiseks haridusministeeriumile ja kolmandaks omavalitsustele.

Muidugi on kerkinud ja kerkitab üles küsimus: kas õpetajal on eetiliselt õigus streikida. Aga võib ka küsida: kas elatusmiinimumi nõuda on eetiline? Sest juba lahkuvad õpetajad koolidest (võõrfiloloogidest ongi juba tõsine pöud) tööle, mis on tasuvam, hüljates sageli isegi oma kvalifikatsiooni. Kes lõpuks kooli lapsi õpetama jäävad?

Streik oli plaanitud jaanuarikuul teise poole. Ja see oleks olnud majanduslik, mitte poliitiline. Küllap pani streigihvardus siiski valitsust tõsiselt mõtlema, sest aasta viimastel päevadel anti õpetajatele lootust palgatõuks. Igatahes Harju hariduskoon-dise raamatupidamises asuti haridusministeeriumist saabunud juhendi kohaselt katseliselt ühe kooli õpetajate palku ümber arvestama ja esialgne tulemus osutus küllalt rõõmustavaks. On palgatõus nüüd siis kindel? Kas streigitoiimkonnad võib laiali saata? Haridustöötajate lõpliku otsuse peab tegema 9. jaanuaril kokku tulev vabariiklik streigitoiimkond.